

Rebel·lió, no; desobediència, sí (Van Den Eynde i Melero)

written by Lluís Busquets | 13 de juny de 2019

Van den Eynde, advocat de **Junqueras** i **Romeva**, va ser el primer lletrat, el dimarts dia 11, de fer l'informe final de la defensa. Començà dient que en aquest macrojudici hi havia hagut molts sorolls i estridències fora de la melodia dels fets i que esperava que el Tribunal creés dret en aquesta causa difícil, sense precedents, perquè haurà de dirimir com interpretarà en el futur el Codi Penal una proposició d'un Parlament i quina resposta penal donar a uns piulets capaços de generar concentracions (valorades com a insurreccionals.) El judici era un repte per saber quin abast atorgar als drets fonamentals vist que generarà el codi penal de la dissidència política. Començà assegurant que el fet de la discrepància entre fiscalia i advocacia de l'estat, vist que una creu en el delictes de rebel·lió i l'altra en el de sedició, ja demostra la dificultat del cas atès aquest "desacord descomunal". Per a ell, les acusacions havien fet una barrija-barreja en la qual "el paper dels ME ha desaparegut". Era tota una contradicció: eren els que es queixaven al govern i, a la vegada el motor de la rebel·lió?

L'advocat passà tot seguit a explicar com aquesta "causa general" s'inicià prospectivament el 2015 amb una circular de fiscalia de l'AN (i justament era **Zaragoza**, el fiscal d'aquest judici!), en què es demanava atenció a "possibles delictes"; s'investigà les possibles estructures d'Estat de la Generalitat ja des de principis de 2016, basant-se en retalls de diari, encavallant una causa amb l'altra sense cap control durant un any i mig, segons testimoni del tinent coronel de la GC **Daniel Baena**, fins que passà al jutjat 13 de Barcelona, amb la querella final de Vox, contra persones ara no processades (es queixà de proves que mai no han arribat a la causa) i amb agents que no sabien a qui havien intervingut el telèfon ni

per què. Per a ell, la causa del jutjat 13 ha proporcionat el 90% de proves del procés. (Per postres, "**Baena** era "Tàcito" a Twiter", assenyala.) La documentació requisada arribà a fiscalia, sense que aquesta l'hagi incorporat a la causa. "A l'acusació sembla que només li interessi la prova de càrrec fora de tots els estàndards internacionals", adduí. Així, doncs, hi havia la determinació d'aconseguir proves sobre irregularitats inexistents, molts mesos abans de l'1-0. Era la persecució d'una ideologia, l'aplicació del dret penal de l'enemic segons doctrina de **Jakobs**. (Era la primera cita del matí; **Melero**, advocat de **Forn**, en va fer d'altres: contrastà el principi de cop d'estat de **Kelsen**, esgrimit per **Zaragoza**, amb la llei de **Godwin** de l'analogia amb els nazis i assegurà irònicament que es basaria en opinions de penalistes de segona divisió com **García Ribas, Sandoval, Queralt...**).

A partir d'aleshores, **Van der Eynde** es dedicà a negar la violència tant del 20-IX com de l'1-0. Esbocinant els fets provà que no hi hagué ni rebel·lió ni sedició (el tumult també implica violència d'algun tipus, com deixà dit **Maza**, el fiscal general que davant dels líders catalans deixà dit: "*Más dura serà la caída*") ni malversació. I ho va fer parlant d'intoxicació de les proves, queixant-se que no s'hagués cridat ni un sol policia que expliqués amb quines garanties de fiabilitat s'havien obtingut aquestes proves i qualificant-les de comodins (*Llibre blanc*, fulls de ruta, el document EnfoCATs, un document sense signatura del qual ningú sap ni d'on procedia...) Ho qualifica de "fum".

Altrament, la concentració del 20-IX fou espontània i no dirigida, com la del 15-M, una convocatòria viral, enfront de la qual sols hi hagué missatges de calma i pacifisme com manifestà **Millo**, delegat del govern, amb un "ole!". De les 40.000 persones concentrades el resultat va ser de 0 ferits i 0 detinguts. Hi va haver cants, balls, castells, i segurament algun aldarull i insults, amb danys als vehicles (no pas vandalitzats), però els GC es van poder quedar a la porta i

les càmeres ens els mostren actuant amb normalitat, sense nervis. Per cert, dels seus defensats, **Junqueras** va poder anar al seu despatx (en sortí demanant calma i ordre) i **Romeva** no hi va ser perquè era a Madrid. Quant a la lletrada de Justícia, que va poder fer els escorcolls perfectament, a banda de la seva ideologia d'extrema dreta i el seu exagerat relat de la por, el que no podia sentir, digué, era la veu de **Forcadell**. Tot seguit es demanà si era cert que els detinguts no van poder ser portats als escorcolls d'Economia. No ho era: van renunciar-hi perquè volien anar immediatament al jutjat de guàrdia i sol·licitar un habeas corpus. I no s'entén que no es cridés cap dels seus advocats! De l'1-0 argumentà que a **Pérez de los Cobos** li grinyolava l'aute de la Magistrada de "no alterar la normal convivència ciutadana" i, per això, els guàrdies no sabien ni tan sols les ordres del secretari d'Estat que havia dit la seguretat passava per davant de l'eficàcia de la requisita d'urnes. Parlà encara de les reunions amb els ME que precediren l'1-0 (**Junqueras** sols va anar a la de la tarda del 28-IX i, segons **Ferran López**, no parlà). Ningú no tenia informació greu de riscos ni es temia res perquè les manifestacions sempre havien estat pacífiques. Per què, doncs, es demanà, els agents antidisturbis, l'1-0, anaren als col·legis on no hi havia cap disturbis?

Negà tot seguit el relat de passivitat en els ME enfront de l'activitat dels membres de la PN i GC i explicà que els ME foren coherents amb el seu model i pràctica internacional, d'acord amb la màxima "Mai s'actuarà amb força en reunions pacífiques encara que siguin il·legals". Asseure's, enllaçar-se i alçar les mans no es podien considerar actes violents tot i que acceptà tres o quatre actuacions reactives de caire agressiu per part de la gent. La tesis de violència, tanmateix, no es podia construir per acumulació en una jornada on votaren 2,3 milions de persones, amb més de 300.000 vots negatius! El PSOE, llavors a l'oposició, en boca de l'actual president del govern en funcions, **Pedro Sánchez**, va retreure al PP les càrregues de la policia. També negà que Catalunya

visqués un “clima insurreccional” i no veia enlloc cap prova de les acusacions sobre l'alçament i la violència necessaris per a la rebel·lió... Era unfert que no s'havia trobat ap missatge en què es promogués cap mena de violència i, en relació al postreferèndum, va ironitzar que els fiscals eren els únics que havien donat validesa jurídica a una DUI simbòlica, com demostra que tothom va acceptar de participar en les eleccions del 21-XII i que l'Estatn o va aplicar cap estat de setge a Catalunya... En definitiva, fiscalia no havia donat proves de res i quan pensava trobar-ne al foli 1.189 es topà... amb articles de premsa!

En parlar de l'última ratio digué sense tremolar: “Votar o declarar la independència no és delicte; ser independentista, no és cap delicte. Desafecció i indignació no són violència. El nostre sistema no es pot basar en el terror penal. La desobediència a la llei no és rebel·lió. I no es pot parlar de “desobediència normativa” com feia el fiscal **Cadena**. El delicte de referèndum il·legal es va despenalitzar i ara no es pot aplicar per la porta del darrere. Tot seguit es demanà per què quan **Jordi Pina** havia preguntat a un testimoni si s'havien emprat armes “aquí va riure tothom, fins i tot l'apuntador.” Era una pregunta que demostrava l'absurditat d'una acusació basada en una violència inexistent. Es confonia la violència amb la desobediència. Però aquesta, ja aplicada el 9-N, no semblava suficient i s'alçà el grau...

Parlà, encara, del delicte de sedició, inexistent en l'entorn europeu, que implicava també un alçament violent que no s'havia donat, com havia reconegut al seu temps el fiscal **Maza**. I encara li quedà temps per a la malversació (només limitada a l'acció exterior i no considerava com a tal ni la internacionalització del debat territorial, ni un acte de govern com la conferència de Brussel·les del gener del 2017, ni el Registre de catalans a l'exterior, ni el Diplocat...) Dedicà molt poca estona a l'acusació de Vox d'organització criminal; segons ell, Vox tirava la canya per saber si la

rebel·lió estava dirigida i no va pescar ni un peix, perquè no hi hagué cap jerarquia organitzativa. Acabà queixant-se del debat públic sobre les penes i les presons on es complirien i interpel·lant al tribunal a aprofitar l'oportunitat del judici per a resoldre una crisi política. I s'arribà a la pausa matinal.

Durant la pausa es va saber que **Forn** podrà anar a recollir l'acta de regidor a Barcelona, però els fiscals aconsellaven negar a **Junqueras** que pogués recollir la d'eurodiputat. Es podia dir que els fiscals, amb cara de displicència i contrarietat, havien entomat els arguments de l'advocat que anava fent caure les seves ja prou febles argumentacions amb cara de pomes agres.

Després de la pausa fou el torn de **Xavier Melero**, en defensa de **Joaquim Forn**. Arrodoní una argumentació aguda, tècnica, amb un deix d'ironia, assegurant que el dret penal podia donar resposta als fets que es jutgen aquests mesos: "El dret penal és el dret constitucional aplicat". **Melero** eludí parlar de violacions de drets fonamentals (recordà que el TS, en relació al 9-N, argumentà que no hi havia exercici de drets fonamentals per part dels votants, però que cap d'ells no feia res il·lícit.) I abans de res, contrastà, com hem dit, la teoria del cop d'estat de **Kelsen**.

Posat en la rebel·lió, vist que el fiscal **Moreno** parlava de 1093 lesionats (sumant civils i agents), tots imputables a qui va convocar el referèndum, negà el nexa d'imputació entre qui creà el risc i qui n'havia de respondre. Els dos milions i escaig de ciutadans no eren simples instruments amb voluntat manipulada. I volgué exculpar **Forn** (i de passada la resta del govern) quan, referint-se les escatrainades lleis de desconnexió del 6/7-IX, digué que el govern de la Generalitat el 27-X "va incomplir-ne sistemàticament el contingut", demostrant que no hi havia cap legalitat republicana després de la DUI. "Tothom va anar a casa, no es va abaixar la bandera espanyola, no van comunicar res al cos diplomàtic..." Ningú no

va tallar amarres i es cedí tot el poder a l'estat.

Arribat aquí, volgué destriar el que, segons ell, no era objecte d'aquest judici (ni el *Llibre blanc*, ni els programes de govern, ni l'actuació de les FCSE ni dels ME. Assegurà que ell defensava la policia, que no va disposar dels comandaments que mereixia, cosa que portà els agents "a una situació endimoniada". I digué que **Pérez de los Cobos** va fer aparença de coordinar-se amb els ME amb el propòsit d'actuar a la seva manera, que no era pas complir el mandat de la Magistrada del 27-X. Com havia declarat honradament el secretari d'estat, **Nieto Ballesteros**, en demanar-li com era que no romangués cap centre tancat: "L'objectiu polític era que allò no semblés cap referèndum homologable; no tenia res a veure amb l'acta judicial".

Es queixà, doncs, que les acusacions dotessin als ME d'un caràcter dual: s'utilitzaven per acusar la Generalitat i, a la vegada, s'incriminava el cos en la rebel·lió. Quina necessitat hi havia de projectar la sospita de deslleialtat? Entrant a l'objecte del processament, assegurà que **Forn** va rebre una notificació del TC (i no tres com diuen les acusacions) i la va desobeir. Va fer actes perquè els ME poguessin complir els mandats de magistratura (horaris, reforços, vehicles...), però era igual: "Cedeixo aquesta trinxera de la desobediència, tot i que en aquest judici és una figura que s'ha fet estranya i disfuncional".

Tot seguit, parlant de rebel·lió, va fer gala de la seva ironia. Ell interpretava el delicte de manera clàssica, aplicable al militar alçat en armes, però el fiscal **Cadena**, parlant de "violència normativa", una violència sense armes, era molt més creatiu, postmodern i innovador. Tanmateix, anant a la prova anticipada, ell no en trobava cap: cap percepció de violència, cap estat d'alarma ni de setge, cap pla de contingència (es va establir pel casament de la infanta i quan l'11-M), cap pla per defensar infraestructures crítiques (aeroport o port)... Respecte a l'adquisició d'armament, la

ratio de la GC és 0,5 fusells (un per cada dos agents); la dels ME, 0'04... I dos fets d'aquell octubre: primer, el 21-X el fiscal de l'Estat va declarar que, si a Catalunya no es feien eleccions, no reclamaria pas per violència; segon, el 26-X, en una allocució al seu departament, **Forn** digué als seus que el 27-X o hi hauria eleccions o s'aplicaria el 155, cosa que, revertint la situació, es va fer i fou acatat immediatament. Si encara s'ostentava algun nucli de poder, s'hi renuncià. Aleshores va retreure a **Cadena** que digués que el 23-F no fos violent, amb trets, segrest dels parlamentaris i tancs al carrer. O estava dient que en cas de rebel·lia, millor que sigui amb armes, perquè, si es deposen, els rebels es beneficien d'atenuants? "No podem negar l'evidència que el delicte de rebel·lió implica armes." I insistí en la manca de concert entre ME i govern per les declaracions de **Trapero** i **López**, i en la manca de confiança envers els ME com van declarar agents de les FCSE. Els ME va ser l'únic cos que va complir les ordres de la fiscalia i va presentar un pla d'actuació per a l'1-0. Els altres cossos havien presentat informes sense signatura ni segells i sense cap precisió de zones i efectius. Assegurà que **Forn** va participar en el consell de la policia per deixar clar als Mossos, que els agents havien d'actuar d'acord amb els mandats judicials i que ell s'encarregava de la part política. I s'entretingué a recordar les reunions d'abans de l'1-0 entre cúpula dels ME i cappers del govern i les instruccions de la fiscalia de Catalunya (instrucció 5/17 del 25-IX, quan manà visitar col·legis i els ME van aixecar milers d'actes; instrucció 6/17 del 26-IX, que demanava precintat els col·legis, cosa impossible de complir...) Per això, **Trapero** demanà aclariments i, malgrat la instrucció 7/2017 del matí del 27-IX, aquell mateix dia la magistrada **Armas** va fer la interlocutòria famosa de no "alterar la normal convivència ciutadana" tolt bandejant i superant les instruccions de fiscalia.

Quant al 20-IX admeté que es produïssin alguns petits desordres públics. Ara, potser la GC havia d'haver anunciat

els escorcolls o vigilat millor els vehicles amb un cordó de seguretat. I tornà a parlar del paper de **Pérez de los Cobos** (feia reunions sense aixecar actes), de les instruccions de fiscalia, de la interlocutòria de la jutgessa **Armas**. Recordà que **Pérez de los Cobos** l'1-0 va suspendre les reunions de coordinació Per a ell, "el dispositiu de coordinació era un frau. Van actuar de manera unilateral, com els mateixos caps dels equips ens van explicar aquí: no sabien que s'havien de coordinar amb els Mossos!" Fins i tot s'abocà a dir que cap cos policial no havia complert el mandat judicial, que havia resultat un fracàs i que els plans policials eren dolents.

Parlà sobre la seva primera impressió de **Jordi Sànchez** del cap de la Brimo (dolenta), i de la impressió final (bona), passà de puntetes per la sedició, que també exigiria violència (distingí entre tumult, massa i xusma) i sobre una impossible malversació. Després de donar gràcies a tothom (a la sala l'imprescindible era **Paco**), acabà amb una anècdota cinematogràfica sobre els debats d'un capellà i un guàrdia civil (**Cassen** i **Sazatornil**) al film *Amanece que no es poco* esperant que es pugui reconstruir una Espanya en què sols ens discutim per **William Faulkner**, com fan els dos personatges esmentats. Sobre l'autor de la novel·la *Luz de agosto*